

Kjell Hugvik, fylkesdirektør NAV Nordland

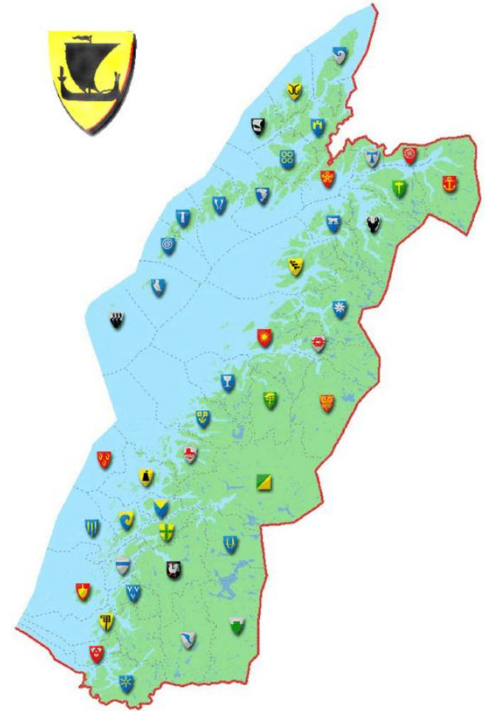
Innvandring og arbeid

-flere hoder og hender i arbeid i Nordland

Arbeidsmarkedet i Nordland

- 3.380 helt ledige – 2,8 % av arbeidsstyrken
- 251 helt ledige fra OECD land
(22 % økning siste år)
- 414 helt ledige fra ikke-OECD land
(17 % økning siste år)
- Hver femte ledige i Nordland er innvandrer

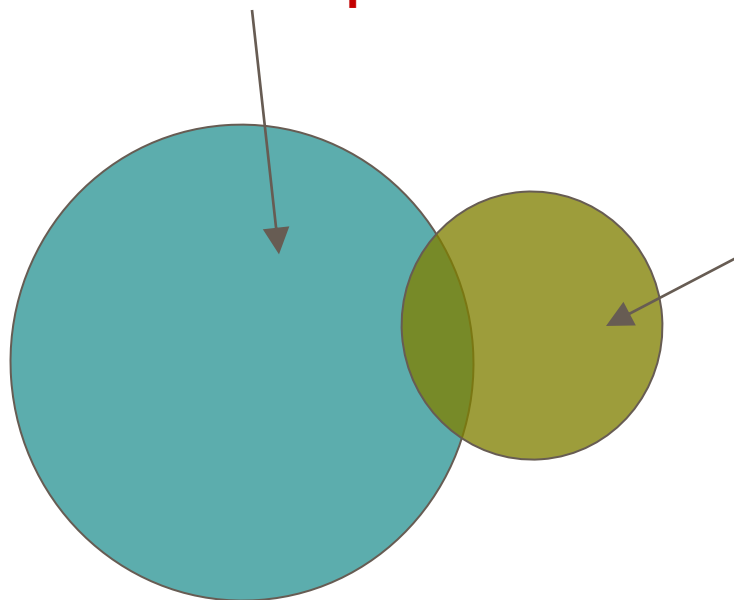

Konklusjon: Vi har fortsatt ubenyttede ressurser innenfor denne gruppen!

”Nordland i dag” – i utkanten av arbeidslivet

238 000 innbyggere

I arbeidsstyrken:
120 000 personer

Mottakere av ytelser fra NAV
ca 46 000 personer:

19 000	–	uførepensjon
7 700	-	arbeidsavklaringspenger
7 500	-	sykepenger
3 400	–	dagpenger / arb.ledighet
1 250	-	overgangsstønad
680	–	individstønad
6 700	–	sosialhjelp

.....
Ca 37 000 alderspensjonister inkl. AFP

Bedriftsundersøkelsen 2012 - Nordland

- Svakt økende etterspørsel etter arbeidskraft. Bedriftene forventer å ha litt større sysselsetting om ett år.
- I fjor viste bedriftene en svakt økende optimisme, denne trenden er mindre i 2012.
- Bedriftene i Nordland kunne ansatt 1 950 flere i 2012* hvis riktige kvalifikasjoner
- Om lag en femdel (49 yrker) av de vel 252 yrkene det lyses ut stillinger i, er yrker med rekrutteringsproblemer.
- Helse- og omsorgsarbeidere, lærere, ingeniører samt praktiske yrker innen håndverk og industri topper oversikten over yrker med rekrutteringsproblemer.
- Størst mangel på arbeidskraft er det innen helse- og omsorgstjenester (493), bygg og anlegg (348), eiendomsdrift/ forretningsmessig tjenesteyting (277), varehandel/ motorvogn-reparasjoner (192) og undervisning (142).
- Minst mangel på arbeidskraft er det innen bergverk, petroleumssektoren, treforedling samt bank og forsikring.

* = Ikke direkte sammenlignbar med tidligere år pga. endret spørsmålsmetode

Bygges av innvandring

Nord-Norge vokser, men bare fordi arbeidsinnvandring i tusentallet tilfører oss arbeidskraft.

Per Torbjørn Iystad 90 58 84 04
yt@na.no

NOOT: – Vi har et voldsomt trykk i Nord-Norge for tiden. Vi ser det enkelt i banken der det aldri har vært produsert så mye næringslån og boliglån, innleder visedirektøren i Sparebanken Nord-Norge.

I går la banken fram sitt halvårslige dokument om landsdelens tilstand. Konjunkturbarometeret viser et vedvarende høytrykk.

Åsen kan ikke velge andre ord en rosenrødt om tilstanden her oppe. Samtidig understreker han at europeiske land som Hellas og Spania er i dyp gjeldskrise. En gjeldskrise som forsetter å berø Europa og som for alvor truer med å ende i at Hellas forlater eurosamarbeidet.

– Men faktum er at det er vanskelig å se at dette påvirker oss i noen grad, oppsummerer han.

Innvandring. Åsen vender tilbake til 2006 for å beskrive en av de store endringene i befolkningen i nord. Den gang snakket man om nedgang i folketallet. Nå har det snudd. Landsdelen vokser. Årsaken er en høy arbeidsinnvandring. Dette er personer fra andre land som kommer hit for å arbeide og som etablerer seg her for godt.

– Dette har ingenting med asylpolitikken å gjøre, legger Åsen til for sikkerhets skyld.

Det er hovedsakelig svensker og østeuropeere som kommer for å jobbe og som velger å bli.

Effekten av arbeidsinnvandringen ga Nord-Norge netto 2.506 flere innbyggere i fjor.

Flyttestrøm. Innvandringen demmer opp for den vedvarende flyttestrømmen sørover av unge i alderen 20 til 40 år.

Åsen er heller ikke like sikker på at den flyttestrømmen er ødeleggende. For arbeidsinnvandringen dekker også opp behovet etter kompetansen som forsvinner sørover. Konkret viser han til Aker Solutions inntreden i Troms der over 1.000 søro-

Byggekraner. Nordnorske byer preges av økonomisk vekst og økning i administrerende direktør Oddmund Åsen i Sparebanken Nord-Norge.

En aldersgruppe det blir viktig å ta vare på, for etter disse alderskullene starter «forgubbingen» også i nord.

Medgang. Vårens konjunkturbarometer er viet industrien. En industri som sysselsetter stadig færre.

Vel 15.000 industriarbeidere har fortsatt Nord-Norge som arbeidssted, 9.000 er i Nordland. Utsik-

også i Nordland. Det er kineserne som har ryddet i antall fabrikker ved å presse ned prisene på wafer. Både tysk solindustri og i USA, klarer man å forsvare sin posisjon.

– De kommer og etablerer seg her.

Oddmund Åsen, visedirektør i Sparebanken Nord-Norge.

– Det er bare i Norge man har lagt ned, minner Åsen om.

På minusiden noteres også Aker Seafoods mulige nedleggelse i Melbu og Hammerfest. På plussiden er det mye å hente. Ikke

folketallet. Det var ikke situasjonen for et knapt ti år siden, for da var folketallet synkende, erindrer visedirektøren sine første måneder har også vært travlere på utlånssiden enn noen gang, forteller han.

Foto: Per Torbjørn Iystad

Temperaturen i nord

- **Landsdelen** preges av høy aktivitet.
- **Bankene** melder om rekordhøye utlån til næring og privatkunder.
- **Boligbyggingen** er i gang for fullt igjen og entreprenørene melder om betydelige ordreserver.
- **Arbeidsinnvandring** fører til økt folketall.
- **Flere små bedrifter** med lo-

hg
120
inn
Ole
101
Ole
vik
sty
Gr
Bo

jos
de
Ha
de
va
ni
lec
Po
ler

Arbeidskraft som knapphetsgode

Nordland vil ha et langvarig behov for tilførsel av kompetent arbeidskraft, og det er tre måter å øke arbeidsstyrken på:

1. Tiltrekke arbeidskraft fra andre regioner eller utlandet
2. Bedre utnyttelse av arbeidsreserven (få ned sykefravær, uføreavgang og pensjonering)
3. Øke rekrutteringen i regionen gjennom å stimulere ungdommer til å fullføre utdanning og bosette seg i landsdelen

ARBEID FØRST

Høy yrkesdeltakelse er det sentrale målet også i årene som kommer. Arbeid gir det enkelte menneske økonomisk selvstendighet og handlingsrom og er samtidig den viktigste arenaen for sosial inkludering. Vår innsats skal derfor gi brukerne støtte til arbeid.

Ambisjoner for de neste ti år

Arbeid er førstevalget, og virkemidlene våre skal styrke brukernes muligheter til å komme i arbeid. Vi gjør inngangen til arbeidslivet enklere for de som trenger større innsats for å komme i jobb. Vi bistår arbeidsgivere med å få ned sykefraværet, hindre utstøting og rekruttere arbeidskraft. NAV bidrar til at arbeidssøkere lett får tilgang til ledige jobber og at arbeidsgivere lett får tak i nye ansatte.

Hovedgrep

Vi skal

Styrke arbeidsmarkeds-kompetansen

- bygge kunnskap om arbeidsmarkedet
- bruke denne kunnskapen når vi veileder brukerne mot arbeid

Styrke den arbeidsrettede brukeropfølgingen

- videreutvikle metodiske prinsipper
- sikre at oppfølgingen er tilpasset den enkeltes forutsetninger og arbeidslivets behov

Tydeliggjøre roller og styrke samarbeidet med arbeidslivet, helsevesenet og skoleverket

- ha forutsigbare og avklarte grenseflater
- etablere nasjonale og lokale arenaer for samarbeid

Ha en fleksibel tiltaksportefølje og treffsikker bruk av tiltak

- legge brukers muligheter og arbeidslivets behov til grunn når vi benytter og kjøper tiltak

Samarbeid mellom IMDi og NAV

NAV Nordland har avtale med Integrerings- og mangfoldighetsdirektoratet (IMDi) som konkretiserer og forplikter partene om følgende overordnede målsettinger:

- Bidra til å skape et inkluderende samfunn, et inkluderende arbeidsliv og et velfungerende arbeidsmarked
- Målrettet og helhetlig kvalifiseringsløp for nyankomne flyktninger og innvandrere
- Ivareta utsatte gruppers behov og bekjempe fattigdom, bl.a. ved å stimulere til arbeid og deltakelse
- Sikre likebehandling av brukere med innvandrerbakgrunn

Introduksjonsordningen

Ordningen er hjemlet i lov om introduksjonsordningen av 1.9.2004. Den pålegger NAV ansvar for å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet. Dette gjøres ved å komme raskt i gang og gi tett oppfølging underveis.

De som omfattes av introduksjonsordningen har rett og plikt til å delta i et program som tar sikte på å

- gi grunnleggende ferdigheter i norsk
- gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv
- forberede til deltakelse i yrkeslivet

Hvorfor Vestvågøy har lyktes

- Flere tar norskprøver
- Oppfordrer alle til å fullføre grunnskole slik at de kvalifiserer til videre utdanning
- Obligatorisk sommerskole som del av introduksjonsprogrammet
- Har etablert praksisanlegg i samarbeid med OPUS Lofoten
- Fokus på språkpraksis
- Ungdomssatsing i samarbeid med Drivhuset

Tiltaksintensitet for innvandrere

R100 Statistikkindikatorer tiltak			Endring fra
Resultat i måneden, gjennomsnitt hittil i år, endring i prosentpoeng for andelsindikatorer, absolutt endring for øvrige tall.	April 2012	Gj. snitt hittil i år	April 2011
Nordland, april 2012			
Tiltaksintensitet, %	22 %	20	3
Beholdning ordinære tiltaksdeltakere	929	891	144
Beholdning helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere	4309	4352	67
Tiltaksintensitet, innvandrere, %	26 %	25	4
Beholdning ordinære arbeidssøkere innvandrere i tiltak	237	229	79
Beholdning helt ledige og ord tiltaksdeltakere innvandrere	902	904	184

Hvem og hva er EURES?

- Internasjonalt jobbnettverk i NAV
- Spesialister på arbeid over landegrensene
- Bakgrunn: Fri flyt av arbeidskraft innen EU/EØS-området
- EURES sitt mandat er gitt via EØS-avtalen av 1994
- I Norge: 27 EURESrådgivere
- I Norland: En EURESrådgiver
 - 16 EURESkontakter fordelt på 13 NAV-kontor – Brønnøysund, Mosjøen, Hemnes, Rana, Fauske, Bodø, Leknes, Svolvær, Stokmarknes, Sortland, Andenes, Øksnes, Narvik

Mobilitet!

Fri flyt!

Arbeidet – grunnsteinen i velferdssamfunnet

Samfunnsmessig:

- Økonomi
- Verdiskaping
- Levere tjenester
- Samfunnsutvikling

Individuelt:

- Økonomi
- Sosialt
- Mestring
- Identitet
- Helse

Arbeid først!

«PEOPLE NEED TWO THINGS - LOVE AND WORK.

WORK BINDS THE INDIVIDUAL TO REALITY»

Freud 1961

